

Valdība apstiprina Latvijas Stabilitātes programmu 2020. – 2023. gadam

Publicēts: 30.04.2020.

[Jaunami](#)

Ceturtdien, 30. aprīlī, Ministru kabinets apstiprināja Finanšu ministrijas (FM) sagatavoto Latvijas Stabilitātes Programmu 2020.-2023. gadam. Stabilitātes programmā ir ietverti tie COVID-19 pandēmijas ierobežošanas un iedzīvotāju un uzņēmumu atbalsta pasākumi, kas pieņemti līdz šā gada 17. aprīlim. Vienlaikus jānorāda, ka Stabilitātes programma neparedz papildu politiku izmaiņas.

Tāpat tajā iekļautas atjaunotas makroekonomisko rādītāju prognozes vidējam termiņam. Sākotnēji makroekonomiskās attīstības scenārijs tika izstrādāts šā gada februārī, 2020. gadam paredzot Latvijas ekonomikas pieaugumu 2,2% apmērā, kas līdzinās iepriekšējā gadā sasniegtajam iekšzemes kopprodukta (IKP) pieauguma tempam, un 2021. gadā ekonomikas izaugsme paātrinātos līdz 2,8%. Tomēr koronavīrusa straujā izplatība pasaulē un Eiropā un ieviestie pasākumi COVID-19 pandēmijas ierobežošanai ir nopietni ietekmējuši pasaules valstu ekonomikas attīstību. Tādējādi FM šā gada aprīlī ir izstrādājusi jaunu vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības scenāriju, kas ņem vērā gan Covid-19 negatīvo ietekmi uz Latvijas ekonomisko izaugsmi, gan arī Latvijas valdības ieviestos atbalsta pasākumus krīzes ietekmes mazināšanai, paredzot Latvijas IKP kritumu 2020. gadā par 7%.

Makroekonomiskās attīstības scenārijs balstās uz pieņēmumu, ka vīrusa pandēmija tiek ierobežota 2020. gada pirmajā pusē un pēc tam ekonomiskā aktivitāte pakāpeniski atjaunojas. Šāds pieņēmums ir pamatā visu starptautisko institūciju makroekonomiskajām prognozēm, kas balstās uz Covid-19 izplatības dinamikas pēdējiem datiem.

Nākamajos gados ekonomikas izaugsme pakāpeniski atjaunosies, IKP pieaugumam 2021. gadā veidojot 1% un 2022. gadā 3,5%. Tomēr 2019. gada līmeni IKP pārsniegtu tikai 2023. gadā.

Vispārējās valdības budžeta deficīts šogad tiek prognozēts 9,4% no IKP, savukārt 2021. gadā pie nemainīgas politikas deficīts samazināsies līdz 5,0% no IKP. Savukārt vispārējās valdības parāds 2020. gadā pieaugs līdz 51,7% no IKP un 2021. gadā sasniegs 52,2% no IKP.

Inflācijas prognoze 2020. gadam ir samazināta līdz 0,4%, savukārt nākamā gada patēriņa cenu pieaugums prognozēts 1,7% līmenī. Inflācijas samazinājumu šogad noteiks energoresursu cenu kritums strauja naftas cenu sarukuma ietekmē, kā arī zemāka pārtikas cenu pieauguma prognoze. Tāpat, vājinoties pieprasījumam un izzūdot algu pieauguma ietekmei, sagaidāma pamatinflācijas mazināšanās.

FM prognozē, ka vīrusa izplatības un tā ierobežošanas pasākumu ietekmē tautsaimniecībā nodarbināto iedzīvotāju skaits 2020. gadā samazināsies vidēji par 5%, darbu zaudējot daļai darbinieku ierobežojumu tieši skartajās nozarēs, tai skaitā transportā, tirdzniecībā, izmitināšanā un ēdināšanā, profesionālajos un administratīvajos pakalpojumos, kā arī nedaudz samazinoties strādājošo skaitam arī netieši ietekmētajās nozarēs. Attiecīgi sagaidāms, ka bezdarba līmenis 2020. gadā salīdzinājumā ar 2019. gadu pieaugs par 4,9 procentpunktiem līdz 11,2%. 2021. un 2022. gadā, ekonomikas izaugsmei atjaunojoties, nodarbināto skaits nedaudz palielināsies, līdz 2023. gadam stabilizējoties 883 tūkstošu līmenī.

Atbilstoši prognozēm mēneša vidējā darba samaksa 2020. gadā samazināsies par 3,0%, gada pirmajā ceturksnī vēl saglabājoties spēcīgam algu pieaugumam, bet pēc tam uzņēmējiem vairs nespējot saglabāt esošo algu līmeni strauja ekonomikas krituma apstākļos. Nākamajos gados algu pieaugums pakāpeniski atjaunosies, mēneša vidējai darba samaksai palielinoties par 3,0% un pēc tam pieaugumam stabilizējoties līmenī, kas tuvs kopējam produktivitātes pieaugumam tautsaimniecībā.

Jāatzīmē, ka makroekonomisko rādītāju prognozes ir sagatavotas ļoti augstas nenoteiktības apstākļos un scenārija riski ir lejuvērsti. Ja koronavīrusa izplatības ierobežošana ieilgs, IKP un nodarbinātības rādītāju kritums būs straujāks, nekā paredz

prognozes.

Šodien FM iesniegs Stabilitātes Programmu Eiropas Komisijā.

Stabilitātes Programma ir viens no elementiem ikgadējā valsts budžeta likumprojekta un vidēja termiņa budžeta ietvara likumprojekta sagatavošanas ciklā. Visas Eiropas Savienības (ES) dalībvalstis katru gadu Eiropas Komisijai (EK) iesniedz Stabilitātes (eirozonas valstis) vai Konverģences programmas (eirozonā neietilpstošas valstis), kurās tiek sniegtas makroekonomiskās un budžeta prognozes turpmākajiem gadiem. Uz šo dokumentu pamata EK vērtē valstu publisko finanšu stāvokli un atbilstību ES fiskālās disciplīnas nosacījumiem un izstrādā specifiskas rekomendācijas, kuras dalībvalstīm ir jāņem vērā, izstrādājot nacionālos budžetus.

Latvijas Stabilitātes Programma skatāma [FM mājaslapā](#).

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/valdiba-apstiprina-latvijas-stabilitates-programmu-2020-2023-gadam>